

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΟΙ ΔΥΟ ΓΟΝΕΙΣ είχαν πια πλαισιάσει και αποκοιμηθεί το ρολόι στον τόλχο συνέχιζε πάντα στον ίδιο μονότονο ρυθμό, ενώ απέναντί ο άνεμος σφύριζε κλονώντας τα παραθυρόφυλλα να κροταλίζουν' που και που η κάμαρα λούζοταν στο φεγγαρόφωτο. Το παλαιάρι στριφογυρνούσε στο στρώμα, σχεφτόταν τον ξένο και τις ιστορίες του. «Δεν είναι οι θησαυροί που ξυπνήσανε μέσα μου μια τέτοια ανελπύστη λαχτάρα», έλεγε μοναχός του: «μακριά από μένα κάθε πλεονεξία: το γαλάζιο λουλούδι όμως, τούτο λαχταρώ ν' αντικρίσω. Δεν μπορώ να το βγάλω από το νου μου, δεν μπορώ ούτε να πιάξω κάτι άλλο ούτε να συλλογιστώ. Ποτέ μου ίσαμει τώρα δεν έχω νιώσει έτσι: είναι σαν να ονειρευόμουν πρωτότερα ή σαν να ταξίδευσε τώρα η ψυχή μου σ' άλλον κόσμο: γιατί στον κόσμο ότου ζούσα, τοιος να σκοτιστεί εκεί πέρα για λουλούδια, όσε που ποτέ μου τότε δεν άκουσα για πόθο τόσο αλλάδικο με απορμή ένα λουλούδι. Από που, αλήθεια, να 'ρθε ο ξένος; Κανείς μας δεν είχε ποτέ γνωρίσει τέτοιον άνθρωπο: κι όμως δεν ξέρω γιατί με ταραζάν έτσι οι κούβεντες του: ό,τι άκουσα εγώ το άκουσαν και όλοι οι άλλοι, όμως κανείς τους δεν αντέδρασε όπως εγώ. Μα να μην μπορώ να μιλήσω καν για όσα θαυμαστά μου συμβαίνουν! Κι άλλες φορές έχω νιώσει υπέρροχα, μα τώρα

δα να κλονίζομαι έτσι σύψυχος για ένα λουλούδι που δεν το 'χω καλά καλά φανταστεί, σε ποιον να τ' ομολογήσεις και ποιος να σε νιώσει. Θα 'λεγα πως έχασα τα λουλούδά μου δεν ήταν τόσο λαγυρή η όψη και η σκέψη μου· το καβέτι από την ώρα που άκουσα για το λουλούδι μου μοιάζει πιο γνωστό. Άκουσα κάποτε ν' ανιστορούν καιρούς παλιούς, όταν τα ζωντανά, τα δέντρα και τα βράχια συζητούσαν με τους ανθρώπους. Έτσι μια λουλούδι βλάπτω κι εγώ ν' αρχίσουν την κουβέντα κι έτοιμος νιώθω να καταλάβω ό,τι μου πουν. Σίγουρα υπάρχουν ακούμη λέξεις πολλές που αγνωώ: αν ήξερα παραπάνω, θα τα καταλάβαινα όλα πολύ καλύτερα. Παιδιά μου άρσε να χορεύω. Έώρα προτιμώ τη μουσική». Σιγά σιγά το παιδάκι παραδόθηκε σε σαγηνευτικές οπτασίες κι από κει στον ύπνο. Έτσι για πρώτη φορά ονειρεύτηκε αγανείς εκτάσεις, τοπία άγνωστα. Πέρασε πάλω από θάλασσες σαν άνεμος· είδε θηρία απερίγραπτα· έζησε δίπλα σε ανθρώπους κάθε λογής· συνάντησε πολέμους, ταρστές, αλλά και ώρες γαλήνης και ησυχίας. Ήυτησε την αιγυμάλωσία και την άκρα εξαθλίωση. Όλα τα 'νωσε με μια πρωτόγνωρη ένταση. Απίθανα πλούσια σε εμπειρίες η ζωή του· πέθανε και ξαναγύρισε στη ζωή, δοκίμασε το απόλυτο πάθος αλλά και τον αιώνιο χωρισμό από την αγαπημένη του. Τελικά, κατά το χάραγμα, γαλήνεψε η ψυχή του, ξαστέρωσε και ο ουρανός των ονειρικών του εικότων. Του φάνηκε σαν να προχωρούσε μόνος σ' ένα σκοτεινό δάσος. Πού και πού μόνο δραπέτευε από το πυκνό πράσινο δίγτυ κάποια αχτίδα φωτός. Κάποια στιγμή βρέθηκε μπροστά σε μια κλεισούρα που ανηφορίζε κατά το βουνό. Αναγκάστηκε να σταματά

σει πάλω σε μουσκαλισμένα βράχια, που είχε άλλοτε παρασύρει προς τα κάτω κάποιο ποτάμι. Όσο ανέβαινε τόσο φώτιζε το δάσος. Έφτασε τελικά σ' ένα μικρό λιβάδι στην πλαγιά του βουνού. Πίσω από το λιβάδι ορθωνόταν μια ακρόαση και στα ριζά της ένα άνοιγμα που σαν να 'ταν η αφετηρία ενός μονοπατιού λαξευμένου στο βράχο. Το μονοπάτι προχωρούσε ευθεία για λίγο, ώστου έφτανε σ' ένα πλάτωμα· εκεί μπροσέ ηδη να διακρίνει από μακριά ένα φως να λαμπυρίζει. Προχωρώντας αισθάνθηκε ένα έντονο φέγγος να αναβλύζει σαν σιντριβάνι και να καταλήγει στην κορυφή του λίθινου θόλου σκορπίζοντας σε αναρίθμητους σπινθήρες που συγκεντρώνονταν κάτω σ' ένα μεγάλο κολίωμα· πυρόχρυσο ήταν το φέγγος, ενώ στο χόρο δεν άκουγες το παρμακρό, λες και μια ουράνια σιωπή έσκαπε τα πάντα. Το παιδάκι πλησίασε στο κολίωμα όπου το φως κυμάτιζε και έτρεψε μέσα σε μια πανδαισία χρωμάτων. Τα τοιχώματα του κολίου τα 'χε καλύψει αυτή η υγρασία που δεν ανέδιδε θέρηη αλλά ψύχρα, βάφοντάς τα μ' ένα ωχρο, γαλαζωτό φως. Βούτηξε το χέρι στο κολίωμα και έβρεξε τα χείλη του. Ένωσε μια ουράνια αύρα να τον δροσίξει και να τον τονώνει. Τον κατέλαβε ευθύς μια ακατάσχετη επιθυμία να λουστεί, βγάζει λουπόν τα ρούχα και βουτάει. Είστε τότε πως τον τύνιξε κάποιο απ' αυτά τα σύννεφα που βλέπεις στον ουρανό πάλω στο μούχρωμα· απόκοσμα αισθήματα τον κατέκλυσαν· μέσα στην ευωχία του σιλογιισμού αναρίθμητοι συκαθόνταν, διαγκωνίζονταν· καινούργιες, αφάνταστες ως τότε εικόνες ζωντανεύαν μπροστά του φυόδην μήϊδην και κάθε κυματισμός όλβου τον στοργικάς κόρφος.

Νά και κάποιες συγκεχυμένες μορφές γοητευτικών δεσποινίδων που μεμιάς λάβαιναν σάρκα και οστά μπροστά στο παλινάρι.

Εισαγωγικός, κι ωστόσο διατηρώντας πλήρως τη διαιγεία του, κοθύμπησε αργά αργά ακολοιθώντας τον ρου του φωτός, που ξεκινώντας από το κοίλωμα κατέληγε στα βράχια. Τον έπιασε τότε μια γλυκιιά υπνηλία, ότσο ονειρεύτηκε πρόγραμμα απειρήρατα προτού να συνέλθει από μια άλλη ενλαμψη. Βρέθηκε πάνω σε μια βελούδινη χλόη πλάι σε μια πηγή που έρεε στον αέρα και μαζί έμοιαζε να στερείει. Βαθυλάλα βράχια με τοιαυτόχρωμες φλέβες υψώνονταν σε κάποια απόσταση: το φως της ημέρας γύρω του λαμπρότερο και τρυφερότερο από το σπνηθισμένο, ενώ ο ουρανός μπράβος και πεντακάθαρος. Αυτό όμως που τον τραβούσε χωρίς να μπορεί να προβάλει αντίσταση ήταν ένα τρανό, ουρανόχρωμο λουλούδι δίπλα στην πηγή. Τα μεγάλα, αστραφτερά του πέταλα την άγγιζαν μάλιστα την πηγή, ενώ το ίδιο περιτοιγίζόταν από άπειρα άλλα λουλούδια σε όλα τα χρώματα και το πολύτιμο άρωμα κατέλυζε τον αέρα. Δεν μπορούσε να διακρίνει άλλο τίποτε από το γαλάζιο λουλούδι, που το παρατηρούσε ώρα πολλή με άφατη στοργή. Με το που αποφάσισε όμως να το πηγάσσει, το λουλούδι αρχίζει να κινείται και να μεταμορφώνεται: τα πέταλά του έγιναν πιο αστραφτερά και ενώθηκαν με το μίσχο, το λουλούδι έγειρε προς το μέρος του και τα ανθοφυλλά εμφάνισαν κάτι σαν πράχλιο στο ίδιο πάντα χρώμα κι ένα πρόσωπο μετέωρο με ευγενικά χαρρατηριστικά. Κι ενώ η μεταμόρφωση αναζωπύρωσε την εσάσμα κατάνηξη του, ακουει έξαφνα τη φωνή

της μητέρας του και ξυπνάει για να βρεθεί μέσα στην κάμαρα των γονιών του, όπου ήδη χθύσει ο πρωινός ήλιος. Ήταν πολύ συνεπαρμένος για να δυσαναχέτησει από αυτήν την ενόχληση: έτσι καινημέρισε πρόσχαρα τη μητέρα και ανταποκρίθηκε στην εγκάρδια αγκαλιά της.

«Βρε υπναρά», είτε ο πατέρα, «ξέρεις πόση ώρα κάθομαι εδώ πέρα και λουστράω; Για το χατίρι σου δεν έπιασα το σφυρί, δεν ήθελε, βλέπεις, η μάνα σου να ενολήσουν τον γίωα της. Ούτε πρωινό έχω πάει. Πολύ έξυπνο από μέρους σου να διαδέξεις τη δασκαλική, που την έχουμε όλοι μη στάξει και μη βρέξει. Όμως ένας επιμελής λόγιος — συμπαθώ με που σου το λέω — δεν πρέπει ν' αφήνει ούτε τις νύχτες του να πηγαίνουν χαμένες προκειμένου να μελετά τα σπουδαία έργα των σοφών μας προγόνων». «Σεβαστέ μου πατέρα», αποκρίθηκε ο Χάινριχ, «παρακαλώ μη δυσφορείτε που παρακαμψήρα, το ξέρετε δια πως δεν το σπνηθίζω. Άργησε πολύ να με πάει ο ύπνος και είδα πολλά όνειρα να σαστίεις, ώστου τελικά μου παρουσιάστηκε ένα πολύ γλυκό όνειρο, που για πολύ καιρό θα θυμάμαι και που νομίζω ότι ήταν κάτι παραπάνω από όνειρο». «Καλέ μου Χάινριχ», είτε η μητέρα, «το δίχως άλλο είσαι ζαλισμένος, εξόν κι αν χάζεις το βράδυ στην προσευχή. Κι η όψη σου έχει γίνει αλλόκοτη. Φάε και πιεσ τώρα, να συνεφέρεις».

Βγήκε από το σπίτι η μητέρα, ξανάπιασε κι ο πατέρας με ζήλο τη δουλειά λέγοντας: «Δέρας κοπανιστός είναι τα όνειρα κι ας λένε ό,τι θέλουν οι σοφολογιώτατοι: το καλό που σου θέλω, φύλαξε την ψυχή σου από τέτοια ανώφελα κι επικίνδυνα πράγματα. Πέρασε ο καιρός που θεία οράματα σπνηφουαν τα όνειρα κι εμείς ούτε μππο-

ρούμε ούτε και πρόκειται ποτέ να καταλάβουμε τι είχε στην ψυχή τους οι μεγάλοι εκείνοι άνθρωποι που διαβάζουμε στη Βίβλο. Τότε πρέπει αλλιώς να 'ταν τα πράγματα με τα όνειρα, όπως και με το καθετί.

Στα δικιά μας τα χρόνια δεν υπάρχει πια άμεση επαφή με τα ουράνια. Οι παλιές ιστορίες και γραφές είναι ήδη οι μόνες πηγές που μας δίνουν μια γνώση για το υπερπέραν, όσο, βέβαια, τη χρειάζομαστε κι αντ'ι για εκείνες τις άμεσες αποκαλύψεις, τώρα το Άγιο Πνεύμα μιλάει έμμεσα σ' εμάς με τα λόγια έξυπνων και καινοκράτων ανδρών, με τα έργα και τα πάθη θεοφοβούμενων ανθρώπων. Τα σημερινά μας τα όνειρα ποτέ δεν μου φάνηκαν και τόσο ωφέλιμα στην ψυχή ούτε ποτέ μου πόντησα στα όσα φοβερά και τρομερά ανιστορούν οι πνευματικοί μας. Όποιος μπορεί, πάντως, να ωφεληθεί από αυτά, με γεια του και χαρά του, εμείνανε δεν θα με παρασύρει». «Μια γιατί, σεβαστέ μου πατέρα, είσαστε τόσο ενάντιος στα όνειρα, ενώ αυτά με τις αλδιόκοτες μεταμορφώσεις τους και τη λεπταίσθητη αερακή τους φύση κινήτοποιούν θέλοντας και μη το μυαλό μας. Σάμπως το κάθε όνειρο, ακόμη και το πιο μπερδεμένο, δεν είναι ένα παράξενο φαινόμενο που, έστω και όχι θεόσταλτο, καταφέρει ν' ανοίξει μια όχι ασήμαντη σχισμή στο μυριόπτυχο παραπέτασμα που δεν μας αφήνει να δούμε μέσα μας; Σ'τα πιο σοφά βιβλία βρίσκει κανείς αμέτρητες ιστορίες για όνειρα πιστών ανθρώπων και μην ξεχνάτε και το όνειρο που μας διηγήθηκε πρόσφατα ο εφημέριος του παλατιού, αυτό που ο ίδιος χαρακτήρισατε πολύ ενδιαφέρον.

Ακόμη, όμως, και χωρίς αυτές τις ιστορίες, ακόμη

και αν για πρώτη φορά στη ζωή σας βλέπατε κάποιο όνειρο, θα ήταν ποτέ δυνατόν να μη σας αφήσει εμβρόντητο, θα ήταν ποτέ δυνατόν ν' αμφισβητήσετε τη μαγεία αυτού του τόσο τετριμμένου πια και καθημερινού πράγματος! Τα όνειρα μου μοιάζουνε μια άμυνα ενάντια στη ρουτίνα της ζωής, ο ελεύτερος χρόνος της καταπίεσμένης φαντασίας που τον αξιοποιεί συμφύροντας όλες τις παραστάσεις της ζωής, μια άσρη παιδικότητα μέσα στην έρημο της ζωής του ενήλικα. Χωρίς τα όνειρα σίγουρα θα γερνούσαμε πρόωρα, μπορούμε, λοιπόν, να θεωρούμε τα όνειρα αν όχι πεισιμένια άνωθεν, τουλάχιστον ως θείο δώρο, ως ένα φιλόφρονα συνοδό στο προσκυνημά μας του Παναγίου Τάφου. Το όνειρο που ονειρεύτηκα αυτή τη νύχτα οπωσδήποτε δεν ήταν κάποιο ασήμαντο επεισόδιο στη ζωή μου· το νιώθω ήδη μέσα μου να μου κεντρίζει την ψυχή».

Ο πατέρας χαμογέλασε καλόκαρδα και είπε απευθυνόμενος στη μητέρα που μόλις έμπαινε στο σπίτι: «Κυρό, ο Χάινριχ δεν μπορεί ν' απαρνηθεί την ώρα που τον έφερε στον κόσμο. Δες και κοχλάζει μέσα στις φλέβες του το ξωμερτικό χάσι που 'χα φέρει από τη Ρώμη τότε για τη βραδιά του γάμου μας. Δεβενόπαιδο του λόγου μου, καταδεχτικός, όπως είχε μάθει κάττα στα νότια, στη βράση μου επάνω, μα και συ κοπελιούδα μπουκιά και συχώριο. Μεγάλο γλέντι τότε στο πατρικό σου και νά τα όργανα και νά οι τραγουδιστές: καιρό είχε η Αυγούστα* να δει τέτοιο ξεφάντωμα».

* Αυγούστα: αρχική ονομασία της βαυβαρκής πόλης Άουγκσμπουργκ. (Σ.τ.Ε.)

αναρίθμητα κάστρα, μοναστήρια και χωριουδάκια. Κι ενώ ήμουν μέσα μου αρκετά καλά, θυμήθηκα τον ηλικιωμένο που με φιλοξενούσε και μου φάνηκε σαν μια εικόνα πολύ μακρινή. Βοίσικω λοιπόν μια σκάλα που έβγαζε πάνω στο βουνό κι αρχίζω ν' ανεβαίνα. Μετά από ώρα φτάνω σε μια μεγάλη σπηλιά όπου καθόταν ένας γέρος με μακριά χιτώνια μπροστά από ένα σιδερένιο τραπέζι, με τα μάτια κερρωμένα σε μια πανέμορφη μαρμάρινη κοπέλα απέναντί του. Τα γένια του περνούσαν μέσα από το σιδερένιο τραπέζι και σκέπαζαν τα πόδια του.

Η όψη του γέρου, σοβαρή και καλόκαρδη, μου θύμιζε μια αρχαία προτομή που 'χα δει το βράδυ στο σπίτι που με φιλοξενούσε. Μέσα στη σπηλιά ένα λαμπρό φως. Κάθώς στεκώμουν παραολοθώντως τον γέρο, έξαφνα ένα χτύπημα στον ώμο, ο οικουδοστότης μου με παίρνει από το χέρι και μαζί περπατάμε ώρα πολλή. Μια δόση βλέπω από μακριά κάποια αχτίδα φωτός, κάτι σαν προμήνυμα της αυγής. Έρρεξα προς τα εκεί και σύντομα βρέθηκα σ' ένα πρόσκιο σκηνακό, τελείως διαφορετικό όμως από τη Θουριγγία. Πελώρια δέντρα με αστραφτερά μεγάλα φύλλα να σκιάζουν τον τόπο. Ο αέρας πολύ ζεστός αλλά όχι αποπνικτικός, πλαντού πηγές και λουλούδια κι ανάμεσα σ' όλα τα λουλούδια ένα να μου κλέβει την καρδιά και να θαρρώ πως τα υπόλοιπα γέρονουν προς το μέρος του).

«Αχι! πατερόλη μου, πείτε μου τι χρώμα είχε», φώναξε ταραγμένος ο Χάινριχ.

«Αυτό δεν το θυμάμαι πια, κι ας έχουν όλα τ' άλλα αποτυπωθεί τόσο καλά στο μυαλό μου».

«Μήπως ήταν γαλάζιο;»

«Μπορεί και να 'ταν», συνέχισε ο πατέρας, χωρίς να προσέξει την παράξενη ταραχή του Χάινριχ. «Τούτο μόνο ξέρω, πως ό,τι ένωσα τότε δεν περιγράφεται και πως ώρα πολλή δεν μου ήταν μπροστό να τραβήξω το βάλωμα μου από πάνω του. Όταν τελικά γύρισα προς το μέρος του συνοδού μου, τον είδα να με περιεργάζεται μ' ένα μακάριο χαμόγελο. Πώς έφυγα μετά από εκεί, μη με ρωτάτε. Θυμάμαι μόνο πως ξαναγύρισα πάνω στο βουνό. Διότι ο συνοδός μου μου είπε: αντίκρισες το θαύμα του κόσμου. Είναι γραφτό σου να γίνεις ο ευτυχέστερος των θνητών αλλά και ν' αποκτήσεις φήμη μεγάλη. Πρόσεξε καλά τι θα σου πω: εάν του Αι-Γιαννού το βράδυ ξανάρθεις κατά δω και παρακαλέσεις μ' όλη σου την καρδιά τον Θεό να σου ξεδιαλύνει το όνειρο, θα πάρεις το καλύτερο μοιράδι επάνω στη γη μη λησμονήσεις μόνο ένα γαλάζιο λουλουδάκι που θα βρεις εδώ πάνω, κούψ' το κι αφήσου με ταπεινώση στη θεία οργήθεια. Από και μετά έγινα στο όνειρο από τα πιο ευτυχισμένα παιδιάματτα, και αμέτρητες εποχές είδα ν' αλλάζουν περνώνας μπροστά απ' τα μάτια μου. Ροδάνι η γλώσσα μου και κάθε λόγος μου μελωδία. Έπειτα ξανάγιναν όλα σκατεινά, στενόχωρα και συνηθισμένα: εμπρός μου η μάνα σου με καλόκαρδο, ντροπαλό βλέμμα: στην αγκαλιά της ένα παιδί, λουσιμένο στο φως. Μου το προσφέρει και με το που το παίρνω στα χέρια, το παιδί μεγαλώνει και με τη γη κάτω ουσιαστικά όλο και πιο φωτεινό, διο και πιο αστραφτερό, ώστου τελικά απλώνει τις εκτυφλωτικά λευκές φτερούγες του, αιωρείται πάνω από τα κεφάλια μας, μας βλέπει στον κόρφο του και περτάει ψηλά, τόσο ψηλά που η γη κάτω να μοιάζει χουσαφένια γαβάθια με υπέρο-

για σκαλίσματα. (Θ)υγάμιαι ακόμη τούτο μόνο, πως εκείνη τη στιγμή ξανάφθαν μπροστά μου το λουλούδι αυτό και το βουνό κι ο γέρος· μετά από λίγο όμως ξύπνησα νύθοντας να ξειλιλίξει ο έρωτας από μέσα μου. Απογαυρέθησα τον φιλόξενο οικοδεσπότη μου, που με παραικάλεσε να τον επισκεφτώ ξανά. Του το 'ταξα και θα κρατούσα το λόγο μου, αν δεν άφηνα αμέσως τη Ρώμη να φύγω άρον άρον για την Αυγούστου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΙΧΕ ΠΕΡΑΣΕΙ Η ΠΙΟΡΗ τ' Αι-Ιωνιού, η μητέρα και-ρό τώρα πεθυμούσε να ξαναδεί το πατρικό της στην Αυγούστα και μαζί να φέρει στον παππού τον αγαπημένο του, άγνωστο μέχρι τότε, εγγονό. Κάποιοι καλοί φίλοι του γερο-Οφτερντινγκεν, έμποροι, είχαν για επαγγελματικούς λόγους προγραμματίσει ένα ταξίδι προς εκεί και τούτο έδωσε στη μητέρα την αφορμή να πραγματοποιήσει την επιθυμία της, που τον τελευταίο καιρό κάποι τελευταία ήταν ακόμη περισσότερο κλεισμένο στον εαυτό του, ακόμη περισσότερο λυγμύλητο απ' ό,τι συνήθως. Έβαζε με το νου της πως είναι ίσως άκερος ή άρρωστος και πως ένα μακρύ ταξίδι, η γνωριμία άλλων ανθρώπων και τόπων, γιατί όχι και τα κάλλη μιας μικής χωριατοπούλας, θα σκόρπωναν τα σύννεφα απ' την καρδιά του γιου και θα τον ξανάκαναν τον κοινωνικό και πρόσγαρο άνθρωπο που ήταν. Όταν κι ο πατέρας έδωσε τη συγκατάθεσή του, ο Χάινριχ πετούσε απ' τη χασάτου, μια και επιτέλους θα αντικιόζε τη χώρα που αργότες διηγήσεις της μητέρας και ποδιών ταξιδευτών φανταζόταν ως έναν επίγειο παράδεισο και που μάταια τόσες και τόσες φορές λαχτάρησε να επισκεφθεί.

Μόλις είχε συμπληρώσει τα είκοσί του χρόνια χωρίς

Για χρήμα και για δόξα αυτός δεν χολοσκάει,
 ας κόπτεται όσο θέλει η ανθρωπότητα·
 ψηλά απ' τα βουνά μόνο τηράει
 κι είναι του κόσμου κύρης και δεσπότης».

Άρσεσε πάρα πολύ στον Χάινριχ το τραγούδι, ζήτησε λοιπόν από τον ξένο να πει ένα ακόμη. Άλλο που δεν ήθελε κι εκείνος: «Ξέρω κι άλλο ένα σπουδαίο τραγούδι· ούτε εμείς οι ίδιοι έχουμε ιδέα από πού κρατάει η σκούφια του. Μας το 'μαθε κάποιος που ερχόταν από μακριά, περιπλανώμενος μεταλλωρύχος ήταν και μαζί αλλόκοτος ραβδосχόπος. Το τραγούδι βρήκε μεγάλη απήχηση γιατί ήταν παράξενο πολύ, σκοτεινό, θα 'λεγες, κι ακατανόητο όπως η ίδια η μουσική, για τούτο όμως και τόσο απερίγραπτα γοητευτικό, σε σημείο να ονειρεύεσαι με ανοιχτά τα μάτια.

Νηφάλιος βασιλιάς οικεί
 σ' ακρόπολη ονειρεμένη
 με κουστωδιά μαγική
 μα στην κορφή δεν ανεβαίνει.
 Σε κάμαρα μένει κρυφή
 κι αόρατη έχει φρουρά·
 με βόμβο έρχονται νερά
 και πέφτουν απ' την οροφή.

Αναφορά του δίνουν
 για ό,τι έχουν ιδεί,
 όλους τους γρήφους λύνουν,
 για όλα έχουν κλειδί.
 Λούζεται εκείνος μες στο ρέμα

και το κορμί του καθαρίζει
 ενώ η στίλβη τους αντυρρίζει
 στης κοίτης του το άσπρο αίμα.

Αρχαίο, υπέροχο το κάστρο
 που απ' ης μέσα απ' το πέλαο βγήκε
 το ίδιο πάντα βλέπει άστρο
 και φράχτη προς τον ουρανό καθείς το βρήκε.
 Χαλκείθηκαν απ' την κορφή ως το νύχι
 αόρατα δεσμά· μέρα τη μέρα
 και νέφη ωσαν αόρατη παντιέρα
 ροβόλησαν από τα τείχη.

Ανθρωποθάλασσα σωστή
 μαζεύεται έξω από την πύλη
 και μια κουβέτα έχει ζεστή
 απ' την αυγή έως το δείλι
 για τον δυνάστη τον δεινό
 τη λαίμαργία που θεραπεύει
 κι ασύνειδα τους κυριεύει
 με καθεστώς στυγνό.

Ελάχιστοι οι μυαλωμένοι
 τα δώρα του που αιηφούν
 κι αδιάκοπα προσηλωμένοι
 το κάστρο να χαλάσουν προσπαθούν.
 Το χτύπημα στο σκότος ποιος θα δώσει,
 το γνωστικό μόνο μπορεί το χέρι,
 Άπλετο φως να έρθει μέσα αν καταφέρει,
 μέρα ελεύθερη θα ξημερώσει.

Τα εμπόδια η δαυλειά νικάει,

δεν είναι για το θάρρος οχυρά
το χέρι κι η καρδιά όταν βαστάει
φτάνεις έως τον βασιλιά.
Τον παίρνεις απ' την κάμαρά του
άγρια κύματα διαμάξεις
μακριά να φύγουνε προστάξεις
και της ψυχής σου η φρουρά πατάσσει τη δικιά του.

Στο φως όσο εκείνος προχωρεί,
χωρίς φραγμούς τη γη όταν γυρίζει,
η δύναμή του υποχωρεί
κι η ελευθερία ανθίζει.
'Ως του πελάγου φτάνει το βυθό
το έρημο κάστρο κατακλύζουν τα νερά
κι αρπάζονται μας με τα πράσινα φτερά
πίσω μάς φέρνουν στην πατρίδας το μυχό».

Με το που τελείωσε το τραγούδι, ο Χάινριχ είχε την εντύπωση πως δεν το άκουγε για πρώτη φορά. Ζήτησε λοιπόν από τον παλαιό μεταλλευτή να το επαναλάβει για να το καταγράψει. Εκείνος, αφού ανταποκρίθηκε στην παράκληση του Χάινριχ, αποχώρησε αφήνοντας τους εμπόρους να κουβεντιάζουν με τις άλλες παρέες για τα υπέρ και τα κατά της μεταλλευτικής. Κάποιος απ' όλους πέταξε: «Δεν ήρθε στα καλά καθούμενα εδώ πέρα ο γέρος. Ολημερίς σήμερα σιαφάλωνε στους λόφους, δεν μπορεί, κάτι θα 'χει βρει. Με το που θα τον ξανδούμε, θα τον ρωτήσουμε, οπωσδήποτε». — Άλλος τώ-ρα πήρε το λόγο: «Θα μπορούσαμε, νομίζετε, να τον παρακαλέσουμε να ψάξει για καμιά πηγή για το χωριό μας; Υπάρχουν άφθονα νερά στη γη μέσα κι ένα καλό

πηγάδι θα 'ταν ό,τι πρέπει για μας». — «Λέω να τον ρωτήσω», μπήκε στη μέση κάποιος τρίτος, «αν μπορεί να πάρει μαζί του έναν από τους γιους μου που μου 'χει γεμίσει όλο το σπίτι πέτρες. Ο μικρός σίγουρα θα τα καταφέρει σαν μεταλλευτής και ο γέρος φαίνεται εντάξει άνθρωπος, μπορεί να τον βάλει στον σωστό δρόμο». Οι έμποροι συζητούσαν αν ίσως ο μεταλλευτής γνώριζε κόσμο στη Βοημία ικανό να τους προμηθεύσει μέταλλα σε καλές τιμές. Με το που εμφανίστηκε εκείνος ξανά μπροστά τους, όλοι είχαν στο νου τους πως θα ήταν δυνατόν να αξιοποιήσουν τη γνωριμία μαζί του. Το λόγο πήρε εκείνος: «Πινίγεται, μα την αλήθεια, κανείς εδώ πέρα μέσα, αυτή η χαμοκέλα σου πλακώνει την ψυχή. Έξω το φεγγάρι είναι στις δόξες του, πολύ θα 'θελα να κάνω μια βόλτα. Το πρωί παρατήρησα εδώ κοντά κάτι παράξενες σπηλιές. Ίσως να θέλει να μ' ακολουθήσει κάποιος, μόνο όποιος τυχόν έρθει ασ κρατά κανένα λύχνο να βλέπουμε τη μύτη μας».

Οι ντόπιοι ήξεραν, βέβαια, τις σπηλιές, αλλά κανείς δεν είχε τολμήσει ως τότε να μπει μέσα: μάλλον τους κρατούσαν μακριά ορισμένες τρομακτικές ιστορίες με δράκους και άλλα θηρία που φώλιαζαν, υποτίθεται, εκεί. Κάποιοι ισχυρίζονταν πως τα 'χαν δει με τα μάτια τους, φθάνοντας μάλιστα να λένε πως στο έμπα των σπηλιών αυτών υπήρχαν σκελετοί ανθρώπων κι άλλων ζώων, θυμάτων των φοβερών θηρίων. Άλλοι πάλι είχαν τη γνώμη πως κάποιος στοιχειό έμενε εκεί μέσα, καθώς πότε πότε έβλεπαν από μακριά μια αλλόκοτη ανθρωπίνη μορφή ενώ και τη νύχτα ακούγονταν τραγούδια να βγαίνουν από μέσα.